

Załącznik

do stanowiska Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 14 października 2022 r.

U S T A W A

z dnia ...

o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych

Art. 1. W ustawie z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2022 r. poz. 217), wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 33a dodaje się art. 33aa w brzmieniu:

„Art. 33aa 1. Prezes sądu, w którym egzaminowany aplikant aplikacji sędziowskiej dokonał wyboru, w trybie art. 33a ust. 5, wolnego stanowiska asesorskiego, na wniosek aplikanta zatrudnia go na stanowisku asystenta sędziego do czasu mianowania przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na stanowisko asesora sądowego. Art. 155 § 2a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych nie stosuje się.

2. Stosunek pracy, o którym mowa w ust. 1, może zostać rozwiązany także w przypadku prawomocnej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa o odmowie przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej egzaminowanego aplikanta aplikacji sędziowskiej na stanowisko asesora sądowego, nieuwzględnienia przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wniosku Krajowej Rady Sądownictwa o mianowanie na stanowisko asesora sądowego oraz wystąpienia innych okoliczności, których skutkiem jest niespełnianie przez egzaminowanego aplikanta warunków do mianowania na stanowisko asesora sądowego.” ;

2) w art. 33b dodaje się ust. 12 w brzmieniu:

„12. Przepisy art. 33aa stosuje się odpowiednio.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072, z 2021 r. poz. 1236 oraz z 2022 r. poz. 655, 1259) w art. 155d § 1 otrzymuje brzmienie: „§ 1. Minister Sprawiedliwości przydziela nowe stanowiska asystenta sędziego poszczególnym sądom, mając na względzie racjonalne wykorzystanie kadr sądownictwa powszechnego i potrzeby wynikające z obciążenia zadaniami poszczególnych

sądów, a także w przypadku wskazanym w art. 33aa ust. 1 i art. 33b ust. 12 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.”.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie

U Z A S A D N I E N I E

Absolwenci Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, na podstawie art. 33a ust. 5 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2022 r. poz. 217), są uprawnieni do wyboru jednego z wolnych stanowisk asesorskich. Następnie Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa mianuje te osoby na stanowiska asesorów sądowych.

Dokonanie aktu mianowania pozostaje poza kompetencją Krajowej Rady Sądownictwa i Ministra Sprawiedliwości. Procedura nominacyjna jest skomplikowana i wieloetapowa. Prowadzi to do tego, że od czasu złożenia egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego i wybrania przez kandydata wolnego stanowiska asesorskiego do czas mianowania na stanowisko asesora sądowego może upłynąć nawet kilkumiesięczny okres, przekraczający termin o którym mowa w art. 41a ust. 3 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury *in fine*.

Status absolwentów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury do czasu nawiązania stosunku służbowego na stanowisku asesora sądowego nie został uregulowany w sposób zapewniający gwarancję możliwości objęcia tej grupy ubezpieczeniem społecznym i zdrowotnym. Z drugiej strony osoba taka nie jest gotowa do podjęcia zatrudnienia, gdyż oczekuje na objęcie stanowiska w służbie publicznej. Dochodzi do sytuacji, w której niektórzy absolwenci pozostają bez środków pozwalających na utrzymanie siebie i rodziny oraz bez gwarancji na wypadek choroby lub innych wypadków losowych.

W tej sytuacji proponuje się rozwiązanie legislacyjne, które zapewni osobom, o których mowa w art. 33a ust. 5 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury możliwość podjęcia zatrudnienia i objęcia ich ubezpieczeniem zdrowotnym i społecznym we wskazanym okresie. Projekt przewiduje obligatoryjne zatrudnienie absolwenta na stanowisku asystenta sędziego w sądzie, którym docelowo obejmie on stanowisko asesora sądowego, o ile wyrazi on taką wolę. Proponowane zmiany powinny zapobiec powtarzającej

się już od kilku lat sytuacji, w której wyżej opisane osoby oczekują na mianowanie na stanowisko asesora powyżej 4 miesięcy, pozostając w tym czasie bez ubezpieczenia społecznego, zdrowotnego i środków na utrzymanie.

Projektowana ustawa nie spowoduje negatywnych skutków budżetowych, gdyż z chwilą przydzielenia przez Ministra Sprawiedliwości stanowiska asesorskiego na podstawie art. 20a § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072 ze zm.) przekazywane są do właściwego sądu środki budżetowe, które mogą zostać również przejściowo spożytkowane na etat asystenta sędziego utworzony na podstawie projektowanego art. 33aa ust. 1.